

Základní škola Jedovnice, příspěvková organizace, Nad Rybníkem 401, Jedovnice 679 06

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ KLUB ZŠ JEDOVNICE

I. Identifikační údaje:

ŠK při ZŠ Jedovnice, příspěvková organizace

Nad Rybníkem 401

Jedovnice 679 06

IČO: 620 73 095

Ředitelka školy: Mgr. Eva Štaralová

Vedoucí vychovatelka: Mgr. Regina Psohlavcová

ŠVP schváleno školskou radou dne: 27. 8. 2019

ŠVP schváleno ředitelkou školy dne: 27. 8. 2019

Platnost od: 1. 9. 2019

II. Charakteristika, umístění, vybavení ŠK

Kapacita školního klubu je 30 žáků, 3. – 9. třídy, kteří navštěvují jedno oddělení.

Školní klub je součástí ZŠ Jedovnice. Byl zřízen jako jedno oddělení s cílem poskytnout žákům možnost vhodného využívání volného času, případně docházkou do zájmových kroužků, které při školním klubu budou vyvíjet činnost.

Třída školního klubu je součástí budovy základní školy, nachází se v přízemí budovy. ŠK má k dispozici jednu provozní místnost vybavenou stoly s židlemi, interaktivní tabulí a dalším vybavením školního klubu.

Školní klub plní úkoly zájmového vzdělávání především ve volných hodinách a po vyučování. Učí děti vhodně využívat svůj volný čas k rozvoji zájmů, potřeb, nadání, zálib a rozvoji důležitých osobních a sociálních kompetencí. Hraje důležitou roli v prevenci sociálně patologických jevů.

Školní klub je místem pro zájmové vzdělávání žáků, pro relaxaci žáků po školním vyučování, pro tvořivé rozvíjení a posilování sebevědomí, pro vzájemnou komunikaci dětí mezi sebou. Žáci ve školním klubu mohou dle svého zájmu číst, hrát hry, sledovat filmy, doplňovat si nové informace k výuce, vypracovávat referáty, trávit čas s ostatními spolužáky. Dále se mohou účastnit všech sportovních a kulturních akcí, které školní klub pořádá.

Ke své činnosti může školní klub využívat i odborné pracovny základní školy, tělocvičnu a školní hřiště.

III. Personální podmínky

Chod školního klubu spravuje ustanovená osoba – vedoucí školního klubu, která dohlíží také na činnost jednotlivých zájmových kroužků.

Zájmové vzdělávání ve školním klubu zajišťují pedagogičtí zaměstnanci školy, případně externisté. Jejich odborné zaměření je průběžně prohlubováno samostudiem i účastí v akreditovaných kurzech.

IV. Cíle vzdělávání

Snažíme se o rozvoj dítěte, jeho učení a poznávání. Dbáme na osvojování základních hodnot, na kterých je založena naše společnost. Usilujeme o vytvoření zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům tak, aby děti znaly svou cenu a našly si své místo ve zdravé sociální skupině. Utváříme vědomí ke státní příslušnosti a respektu k etnickým skupinám, uplatňujeme princip rovnosti žen a mužů. Získáváme a uplatňujeme znalosti o životním prostředí a bezpečnosti a ochraně zdraví. Cílem je tedy připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a také postoji, položit základy ke klíčovým kompetencím, které můžeme zároveň chápat i jako cíle žáků.

V. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence jsou souhrn vědomostí, schopností a postojů, které žáci získávají v průběhu několikaleté docházky do školního klubu. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

1. **Kompetence k učení** – učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k učení rozvíjíme tím, že:

- Vyhledáváme informace v literatuře, na internetu, ve sdělovacích prostředcích.
 - Klademe dotazy dospělým, ale i ostatním dětem.
 - Získáváme informace při praktických činnostech.
 - Samostatně pozorujeme jevy v přírodě, v dopravě a ve společnosti.
 - Experimentujeme, porovnáváme a vyhodnocujeme.
 - Učíme se hodnotit sami sebe (své pokroky i nedostatky).
 - Objektivně dokážeme zhodnotit práci druhých.
 - Dokončíme zadaný úkol, neodcházíme od rozdělané práce.
 - Klademe otázky *Proč? Jak?*
2. **Kompetence k řešení problému** – všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické matematické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, započaté činnosti dokončuje.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme tím, že:

- Řešíme problémy v komunitním kruhu.
- Dramatizujeme.
- Hodnotíme vlastní práci, chování i práci kamaráda.
- Nežalujeme, ale upozorníme na důležitou situaci.
- Uznáme svoji chybu.
- Nebojíme se chybovat, hledáme správná řešení.
- Nenecháme se odradit vlastním nezdarem.
- Nasloucháme problému druhého.

3. **Kompetence komunikativní** – ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovídá vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

Komunikativní kompetence rozvíjíme tím, že:

- Dramatizujeme pohádku.
- Vyprávíme si, popř. vymýšlíme příběhy.
- Čteme s porozuměním.
- Navazujeme slovní kontakt se spolužáky.
- Vyjadřujeme své pocity.
- Sledujeme vhodné pořady, posloucháme pohádky.
- Aktivně se zapojujeme do práce ve skupině.

4. **Kompetence sociální a interpersonální** – samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpoznává nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřít – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Sociální a personální kompetence rozvíjíme tím, že:

- Používáme zdvořilostní fráze.
- Dělíme se o hračky, materiál, pomůcky.
- Pomáháme ostatním.
- Požádáme o pomoc nebo radu.
- Ovládáme své emoce ve vypjatých situacích.

- Zapojujeme se do her.
- Přijímáme kritiku svého nevhodného chování.
- Spolupracujeme a domlouváme se ve skupině.
- Respektujeme rozdíly mezi lidmi.

5. **Kompetence občanské** – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní, společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

Občanské kompetence rozvíjíme tím, že:

- Respektujeme názory druhých a nenutíme jim vlastní názor.
- Zastaneme se slabšího.
- Pečujeme o prostředí ŠK a máme zájem na úpravě tohoto prostředí.
- Spolupodílíme se na vytvoření pravidel společného soužití.
- Poznáváme tradice své obce, zajímáme se o dění v obci.
- Uklízíme a udržujeme pořádek na svém pracovním místě a v celém školním klubu.
- Dbáme o své zdraví a bezpečnost.

6. **Kompetence k trávení volného času** – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Kompetence k trávení volného času rozvíjíme tím, že:

- Umíme účelně trávit svůj volný čas.
- Umíme si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic.
- Rozvíjíme své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech.
- Rozvíjíme schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací.
- Stříháme, lepíme, vyřezáváme, modelujeme.
- Pracujeme se stavebnicí podle plánu nebo podle své fantazie.
- Uplatníme zásady bezpečnosti při všech činnostech.

- Připravujeme a uklízíme pomůcky a materiál po každé činnosti.

VI. Ekonomické podmínky

Platby za školní klub probíhají pouze hotově a to příslušné vychovatelce ŠK.

Výše úplaty za zájmové vzdělávání je 300 Kč. Splatnost je do 30. 9. příslušného školního roku. S částkou jsou rodiče písemně seznámeni vždy na začátku školního roku. Snížení nebo prominutí úplaty provádí ředitelka školy dle vyhl. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání, vše viz. vnitřní řád ŠK.

VII. Podmínky přijímání uchazečů

Do školního klubu jsou přijímáni žáci především ze 3. – 9.tříd na základě přihlášky do ŠK.

O přijetí i vyloučení žáka do ŠK rozhoduje ředitelka školy. Do školního klubu nastupují zapsaní žáci ihned po skončení řádného vyučování, po obědě nebo v době stanovené rozvrhem činností kroužků. Docházka žáků je nepovinná.

VIII. Podmínky průběhu vzdělávání

Vedoucí vychovatelka zpracuje celoroční tematický plán ŠK s měsíčními plány, kde činnosti třídí dle jednotlivých výchovně vzdělávacích složek. Vychovatelky školního klubu nebo vedoucí kroužků si pro vzdělávání vybírají jednotlivé činnosti dle věku žáků.

Akce a celoroční hry jsou se vzdělávacím programem provázány, podporují a navozují motivační zaměření školního roku.

- Vhodná struktura režimu žáků v ŠK s dostatkem relaxace a efektivního.
- Vhodný stravovací a pitný režim.
- Zdravé prostředí užívaných prostorů.
- Ochrana žáků před úrazy.
- Dostupnost prostředků první pomoci, praktická dovednost vychovatelky poskytnout první pomoc.
- Na začátku školního roku proškolení žáků o bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a činnosti prováděných ve ŠK.

Bezpečnost ve všech prostorách využívaných ŠK je zajištěna školním řádem, vnitřním řádem ŠK, vnitřními řády specializovaných učeben nebo pokyny pedagogického pracovníka a

zaměstnanců školy. Na začátku školního roku vychovatelka seznámí žáky i rodiče s vnitřním řádem školního klubu a společně s dětmi si určí pravidla soužití ve školním klubu.

Provozní řád školního klubu

Provoz ŠK je určen zjm. pro žáky 3. – 9. od pondělí do pátku vždy od 12.20 hod. do 16. 30 v místnosti školního klubu.

Rámcový režim dne ŠK

12:20 – 13:30

- konec dopoledního vyučování
- oběd, hygiena
- odpočinkové činnosti (hromadné nebo jiné dle individuálního přání)

13:30 - 15:00

- rekreační a zájmová činnosti
- příprava žáků na vyučování
- pobyt venku, vycházka
- hygiena, odchody žáků

15.00 – 16.30

- didaktické hry – příprava žáků na vyučování
- individuální odpočinkové činnosti
- odchody žáků

Vychovatelka při výběru činností a aktivit přihlíží k počasí, může přihlédnout i k zájmu žáků. Vždy však především vychází ze školního vzdělávacího programu a z jeho rozpracování do konkrétních vzdělávacích plánů.

Formy vzdělávání

Školní klub zabezpečuje náplň volného času v době před vyučováním, mezi vyučováním a bezprostředně po vyučování. Pomáhá při činnostech spojených s odpočinkem, rekreací, zájmovou činností a zábavou. Základní prostředkem činnosti ve školním klubu je hra založená na zážitku účastníků.

1. **Kroužky**- jedná se o výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost, která se realizuje zejména činností zájmových kroužků. Je vyžadováno písemné přihlášení.
2. **Příležitostná zájmová činnost** – realizuje se prostřednictvím výchovné, vzdělávací, zájmové a tematické rekreační činnosti. Jedná se zejména o větší akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby. Dle charakteru činnosti se může vyžadovat písemné přihlášení. Jedná se například o besídky, vystoupení, návštěvy divadelních představení, sportovní dny, výjezd na bruslení, příměstský tábor apod. Realizováno pro přihlášené žáky do ŠK.
3. **Spontánní činnost** - ve školním klubu jsou spontánní aktivity zahrnuty do denního režimu oddělení, např. hry venku, odpočinek po obědě, relaxace při pobytu venku, příprava na vyučování, psaní domácích úkolů (se souhlasem rodičů), didaktické hry apod.

IX. Obsah vzdělávání

Získávání vědomostí, dovedností, schopností a postojů žáků v průběhu docházky do školního klubu je dlouhodobý proces, který se bude prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Vytváříme-li program činností kroužků ve školním klubu, uplatňujeme tyto podmínky:

- individuální přístup
- příjemné prostředí
- rozdělení pracovních úkolů na dílčí části
- vybavení didaktickými pomůckami
- různorodá nabídka činností
- další vzdělávání vychovatelky
- možnost podílet se na tvorbě programu
- spolupráce s rodiči, se školou a jinými organizacemi

Obsah zájmového vzdělávání je rozdělen do vzdělávacích oblastí, převzatých z rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním vzdělávacím oborem nebo více obsahově blízkými vzdělávacími obory.

Vedoucí jednotlivých kroužků si vypracují tematický plán (v bodech) náplně práce na daný školní rok pro daný kroužek, který u nich bude kdykoliv k nahlédnutí.

Plán práce jednotlivých kroužků a jejich obsah se může každý rok měnit na základě poptávky a nabídky.

X. Délka a časový plán vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školním klubu je poskytováno po dobu trvání školního roku (zájmové kroužky fungují od začátku října do konce června). U zájmových kroužků si délku trvání, pravidelnost a místo schůzek určuje vedoucí zájmového kroužku.

Dítě je možné odhlásit ze školního klubu kdykoliv během školního roku. O ukončení vzdělávání v ŠK smí požádat písemnou formou zákonný zástupce žáka.

Ředitelka školy může žáka ze ŠK vyloučit při opakovaném nedodržování vnitřního řádu školního klubu.

XI. Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků se specifickými vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami budeme zohledňovat, dle charakteru jejich postižení či znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit. Vychovatelka úzce spolupracuje s třídními učiteli, s výchovným poradcem školy a konzultuje výchovné a vzdělávací metody. Nezbytná je také spolupráce s rodiči. Žáci jsou začleněni do všech aktivit školního klubu v nejvyšší možné míře. Činnosti respektují možnosti žáka.

Pro rozvoj talentovaných a nadaných žáků lze dle aktuálních možností a podmínek školy při výchovných činnostech ve školním klubu rozvíjet talent mimořádně nadaných žáků (zadávání rozšiřujících a doplňujících úkolů, individuální přístup).

XII. Evaluační kritéria hodnocení činnosti školního klubu

1. Evaluační činnosti školního klubu
 - a) **Individuální** – průběžné hodnocení vlastní práce vychovatelky, hledání nových metod práce, které vedou ke kvalitnějším výsledkům.
 - b) **Vedení školy** – hodnotí výchovnou práci v klubu (pozorování, hospitace, kontroly), jak jsou naplňovány vytyčené cíle a jak plní klub své poslání.
 - c) **Vnější hodnocení** – provádí zřizovatel, Česká školní inspekce, ohlasy rodičů a názory žáků.
2. Kritéria hodnocení činnosti školního klubu
 - a) **Podmínky činnosti** – např. vhodnost uspořádání a vybavení prostředí pro realizované činnosti.

- b) **Organizace činnosti** – motivace, respektování specifík práce školního klubu, využívání zásad pedagogiky volného času, zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.
- c) **Činnost vychovatelek** – jednání se žáky, způsob komunikace, pestrost volených činností.
- d) **Personální stav školního klubu a úroveň dalšího vzdělávání vychovatelek.**

XIII. Krizový plán při úrazu

1. Drobná poranění

- ošetřuje vychovatelka přímo na místě, nebo po příchodu do ŠK
- ošetření zapíše do zdravotního deníku a knihy úrazů
- při předání dítěte oznámí ošetření rodičům

2. Větší úrazy

- na vycházku a na akce chodí vychovatelky vždy ve dvou
- vychovatelka poskytne bezprostředně první pomoc v rámci možností
- v případě velkého úrazu volá 155
- zajistí dohled nad ostatními dětmi, přivoláním druhé vychovatelky
- doprovází dítě do nemocnice a setrvává do příjezdu rodičů
- vyrozumí rodiče
- vyrozumí vedení školy
- vychovatelka, která za dítě zodpovídala, zapíše událost do zdravotního deníku a do knihy úrazů, která je uložena u vedení školy